

LEKARSKÁ FAKULTA MU V BRNĚ
KATEDRA PORODNÍ ASISTENCE A ZDRAVOTNICKÝCH
ZÁCHRANÁŘŮ

ZDRAVOTNICKÉ
INSTITUCE, STATISTIKA,
INFORMATIKA

Funkce zdravotnických služeb

1. Pomáhat udržet zdraví a předcházet jeho poruchám.
2. Diagnostikovat a léčit poruchy zdraví a navracet lidi do produktivního nebo nezávislého života.
3. Prodlužovat život a zlepšovat jeho kvalitu.
4. Zajišťovat tuto péči přiměřeně, kvalitně, hospodárně a s žádoucí spravedlností.

Jednoduchá typologie

- Ambulantní a lůžkové instituce.
- Preventivní, kurativní a rehabilitační instituce.
- Instituce pro akutní a chronickou léčbu.
- Instituce vzniklé na bázi medicínských oborů.
- Instituce pro primární, sekundární a terciární léčbu.

Systemové hledisko

- Dělení na primární, sekundární a terciární péči.
- Tvoří pyramidu služeb.
- Primární péče – definice WHO
- Sekundární péče
- Terciární péče

Zdravotnická zařízení (2017 vs. 2013)

- Koncem roku 2016 v ČR evidováno 32 080 zdravotnických zařízení. (+ cca 2860)
- Z toho 21 975 samostatných ordinací. (+ cca 1650)
- Státních zařízení bylo 137. (- cca 80)
- Nestátních zařízení bylo 31 943. (+ cca 2950)

Soustava zdravotnických zařízení

- Ambulantní péče.
- Lůžková péče.
- Zvláštní zdravotnická zařízení.
- Lékárenská péče.
- Hygienická služba.

Zvláštní zdravotnická zařízení

- Kojenecké ústavy.
- Dětské domovy.
- Centra a stacionáře pro děti.
- Stacionáře pro dospělé.
- Jesle.
- Záchytné stanice.
- Dopravní záchranná služba.
- Doprava nemocných, raněných a rodiček.

Počet zdravotnických zařízení

ZDRAVOTNICKÁ ROČENKA ČR 2017 / CZECH HEALTH STATISTICS 2017

3.1.1 Celkový přehled zdravotnických zařízení

General survey of health establishments

1/2

Druh zařízení <i>Type of establishment</i>	Počet zařízení <i>Establish- ments</i>	Lékaři 1) (přep. počet) <i>Physicians1) (FTE)</i>	ZPBD (přep. počet) <i>PWPQ (FTE)</i>
Nemocnice (lůžková a ambulantní část) ⁴⁾	193	21 767,87	61 167,49
nemocnice následné péče	37	342,20	1 229,11
Odborné léčebné ústavy	118	1 094,40	5 634,96
léčebny pro dlouhodobě nemocné	35	193,52	960,31
léčebny TBC a respir. nemocí pro dospělé	8	42,91	193,42
psychiatrické léčebny pro dospělé	18	566,21	3 116,10
rehabilitační ústavy pro dospělé	6	65,76	328,03
ostatní odborné léčebné ústavy pro dospělé	11	76,20	449,92
dětské psychiatrické léčebny	3	19,62	85,03
ostatní dětské odborné léčebné ústavy	8	29,06	120,34
ozdravovny	4	3,46	23,00
hospice	18	54,17	267,95
další lůžková zařízení	7	43,49	90,86
Lázeňské léčebny	92	318,72	1 104,15
lázeňské léčebny pro dospělé	92	318,72	1 104,15
dětské lázeňské léčebny	-	-	-

Počet zdravotnických zařízení

Samostatná ambulantní zařízení	27 643	25 077,92	34 818,24
polikliniky, sdružená ambulantní zařízení	258	1 892,08	2 655,13
zdravotnická střediska	131	247,84	361,56
primární péče - samostatné ordinace	13 663	14 566,94	13 350,77
praktického lékaře pro dospělé	4 653	4 668,24	4 447,81
praktického lékaře pro děti a dorost	1 929	1 929,04	1 882,57
zubního lékaře	5 788	6 737,68	5 681,74
ženského lékaře	1 293	1 231,98	1 338,65
samostatné ordinace lékaře specialisty	8 312	7 647,21	8 005,66
ostatní ambulantní zařízení	5 279	723,86	10 445,11
Zvláštní zdravotnická zařízení	370	1 020,19	4 414,58
kojenecké ústavy a dětské domovy	26	24,03	632,97
dětské stacionáře a dětská centra	25	11,37	137,42
stacionáře	37	38,39	67,13
dopravní a záchranná zdravotnická služba	257	897,20	3 462,19
ostatní	25	49,20	114,85
Zařízení lékárenské péče	3 609	48,86	4 370,97
lékárny vč. odloučených odd. výdeje léčiv	2 715	27,34	3 687,01
výdejny zdravotnických prostředků ²⁾	218	6,62	171,81
ostatní ^{2) 3)}	676	14,90	512,16
Orgány ochrany veřejného zdraví	18	209,67	941,90
Ostatní	37	24,47	23,38
Zdravotnická zařízení celkem	32 080	49 562,10	112 475,66

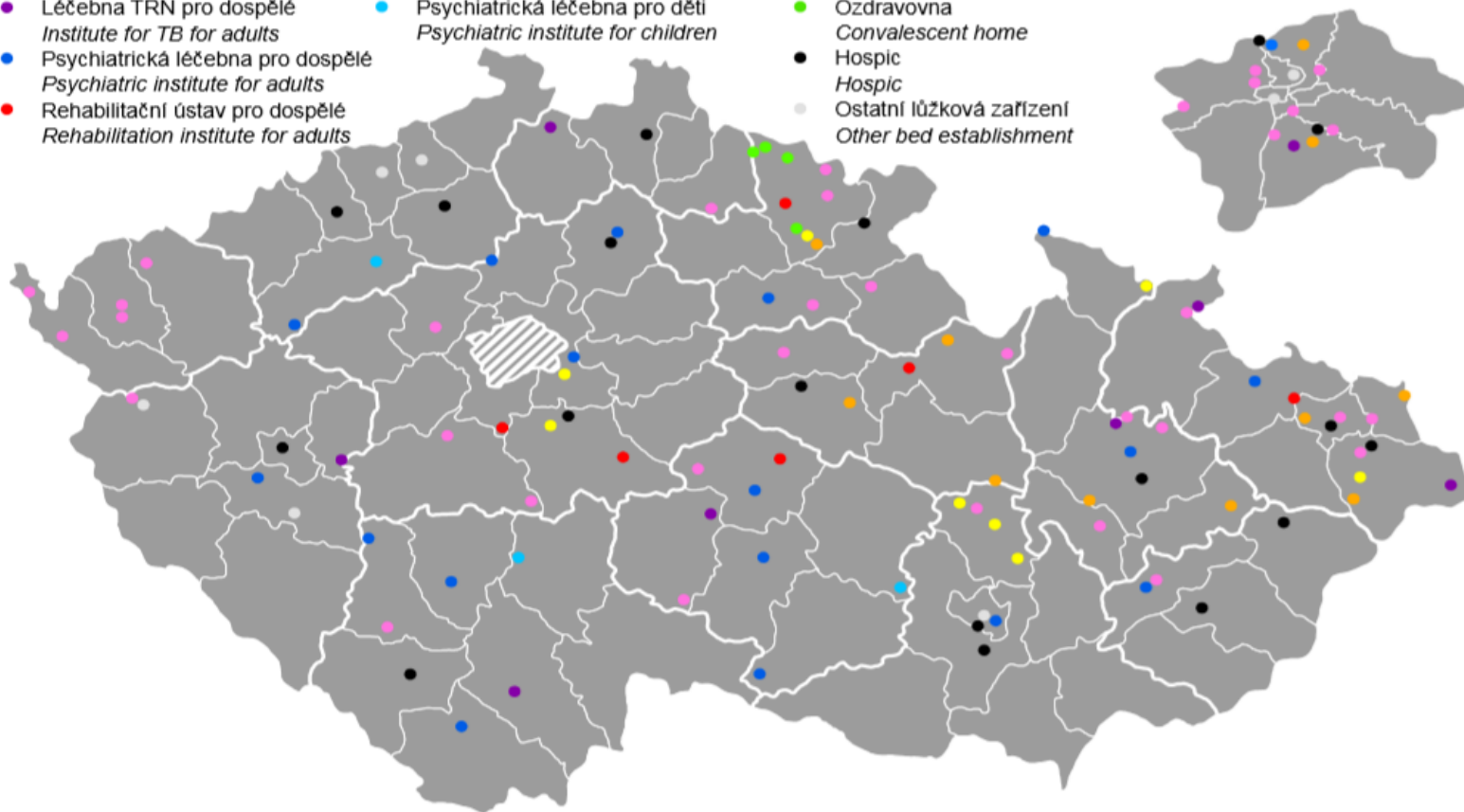
Sít' odborných ústavů

ZDRAVOTNICKÁ ROČENKA ČR 2017 / CZECH HEALTH STATISTICS 2017

Sít' odborných léčebných ústavů k 31. 12. 2017

Survey of specialized therapeutic institutes to 31. 12. 2017

- Léčebna dlouhodobě nemocných
Institute for long-term patients
- Léčebna TRN pro dospělé
Institute for TB for adults
- Psychiatrická léčebna pro dospělé
Psychiatric institute for adults
- Rehabilitační ústav pro dospělé
Rehabilitation institute for adults
- Ostatní odborné léčebny pro dospělé
Other special institutes for adults
- Psychiatrická léčebna pro děti
Psychiatric institute for children
- Ostatní odborné léčebny pro děti
Other special institutes for children
- Ozdravovna
Convalescent home
- Hospic
Hospic
- Ostatní lůžková zařízení
Other bed establishment
- Hlavní město Praha
City of Prague

Počet nemocnic

- údaje k 31.12.2017
- 189 nemocnic (+1)
- z toho 10 fakultních
- 126 odborných léčebných ústavů
(vč. ozdravoven a hospiců) (-32)
- 92 lázeňských léčeben (+11)

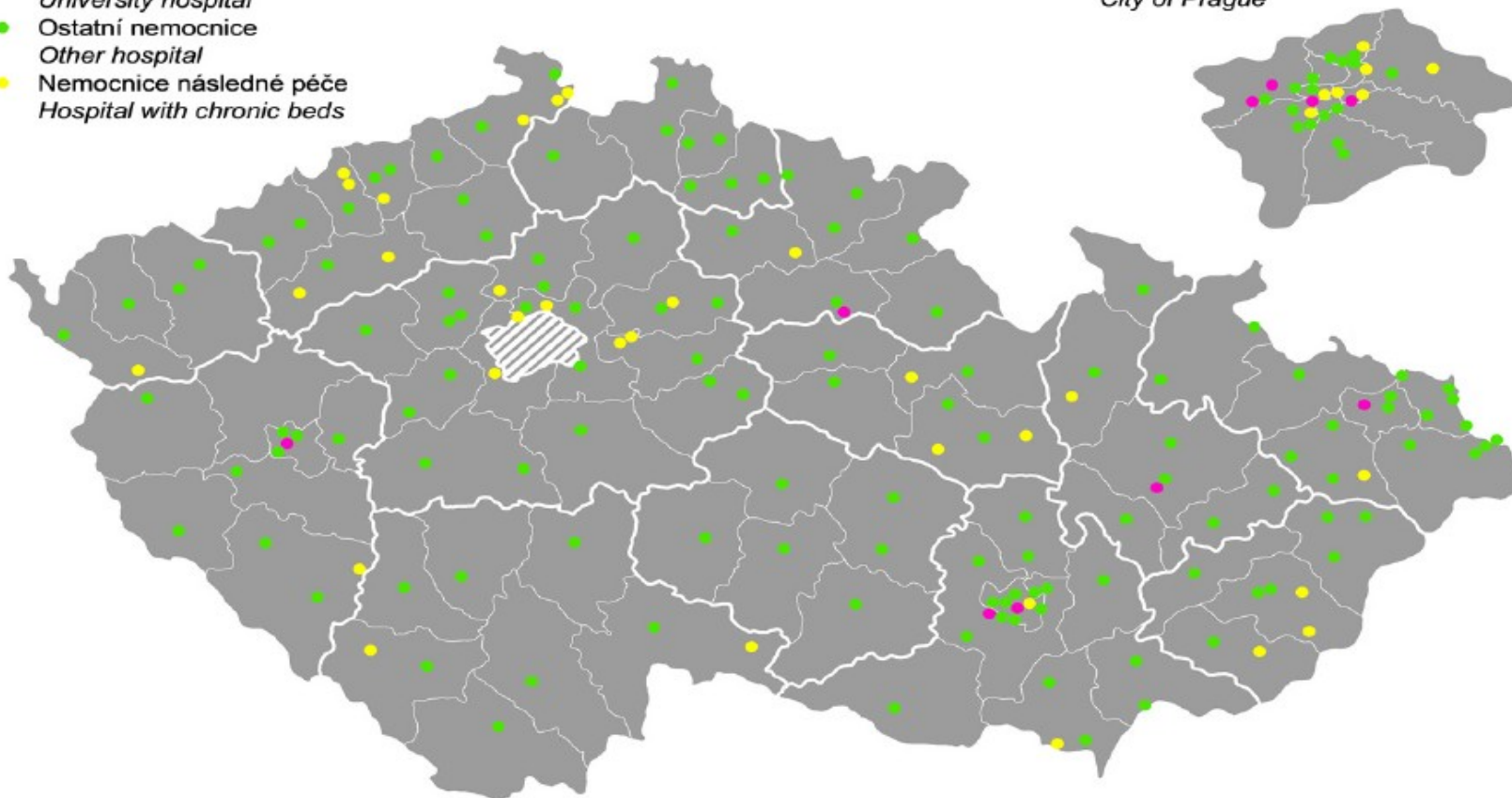
Sít' nemocnic

Sít' nemocnic k 31. 12. 2016

Survey of hospitals to 31. 12. 2016

- Fakultní nemocnice
University hospital
- Ostatní nemocnice
Other hospital
- Nemocnice následné péče
Hospital with chronic beds

Hlavní město Praha
City of Prague

Funkce nemocnic

- Lůžkové zdravotnické zařízení s licencií, poskytuje péči typu 24/7.
- Diagnostické a léčebné činnosti v oblasti sekundární a terciární péče.
- Střediska pre a postgraduální výchovy zdravotníků.
- Nositelé klinického výzkumu.

Dělení nemocnic

- **Průměrná oš. doba** – akutní a dlouhodobá péče.
- **Typ vlastnictví** – státní, veřejné, soukromé neziskové, soukromé ziskové.
- **Počet lůžek** – malé, střední velké.
- **Převažující druh péče** – všeobecné, specializované.

Základní struktura nemocnic

1. Subsystem pracoviště léčebně preventivní péče – oddělení, SVLS
2. Subsystem pracoviště logistického typu – podpůrné činnosti (stravovací provoz, energetika, ...).
3. Subsystem manažerský a ekonomicko-správní.

Vývoj struktury sítě ZZ

- Klesá počet akutních lůžek.
- Nárůst lůžek následné a ošetrovatelské péče.
- Počet zařízení narůstá.
- Roste počet úvazků lékařů a nelékařských pracovníků.
- Zajištění primární péče stagnuje.

Zdravotničtí pracovníci

- Dle zákona 95/2004 Sb. a zákona 96/2004 Sb. způsobilí k výkonu lékařských a nelékařských zdravotnických povolání a k výkonům souvisejících s poskytováním zdravotní péče.
- Obecné podmínky – zdravotní způsobilost, bezúhonnost.
- Odborná podmínka – získání nebo uznání odborné způsobilosti dle znění zákona.
- Výkon pod přímým vedením, pod odborným dohledem a bez odborného dohledu.

Zdravotnická statistika

- Důležitá pro sledování kvality zdravotní péče.
- Především informace, které si opatřuje samo zdravotnictví.
- Základní informace o různých aspektech ovlivňujících zdravotní péči, ekonomická data, zdroje vkládané do zdravotnictví, výstupy zdravotnických zařízení.

Zdravotnický informační systém

- Soustava informačních médií, opatření a prostředků pro počítačový sběr dat, jejich přenos, uchování, analýzu, interpretaci a jejich zveřejnění pomocí seznamů, grafů, atd.
- ZIS ČR se skládá z:
 - ▣ Národní zdravotnický informační systém (NZIS)
 - ▣ Regionální zdravotnické informační systémy (RZIS)
 - ▣ Informační systémy zdravotnických zařízení (NIS – nemocniční informační systém, apod.)

NZIS

- Zaveden v roce 1995.
- Řízen MZ ČR a realizován Ústavem zdravotnických informací a statistiky ČR (ÚZIS).
- Sběr a zpracování údajů a informací k vedení Národních zdravotních registrů, poskytování informací a jejich využití v rámci výzkumu.
- Informace jsou předávány českému statistickému úřadu a WHO pro komparativní studie.

Registry koordinované NZIS

- NKR – Národní kardiologický registr
- NOR – Národní onkologický registr
- NRCCH – Národní registr cévní chirurgie
- NRKI – Národní registr kardiovaskulárních onem.
- NRKN - Národní registr kloubních náhrad
- NROD – Národní registr osob nesouhlasících s posmrtným odběrem tkání a orgánů
- NRAR – Národní registr asistované reprodukce
- Registry hygienické služby
- Specializované ZIS

Individuální hlášení NZIS

- Infekční nemoci.
- Pohlavní nemoci.
- Potraty.
- Hospitalizace.
- Sebevraždy.
- Rodička.
- Novorozenec.
- Vrozené vady.
- Stav chrupu vybraných skupin populace.
- Úmrtí ženy v těhotenství.

NIS

- Zjednodušení administrativy.
- Přesné vyčíslení nákladů a výstupy pro ZP.
- Zpracování dat pro jiné účely (NZIS, výzkum, ...)
- Zpracování žádanek pro komplement.
- Zpracování dat komplementu.
- Přehled o produktivitě práce, monitoring kvality péče.
- Komunikace s vnějším systémem (IS nemocnic, ZP, praktických lékařů, ...).

Další

- PACS (picture archiving and communications systems) - moderní systém pro správu, zobrazování, archivaci a přenos snímků z digitálních zobrazovacích systémů..
- Elektronická zdravotní knížka – souhrn zdravotních informací jedince v el. podobě, dostupný 24/7. Rychlý přístup k historii pac. v urgentních případech.

Zdroje

- Gladkij a kol.: Management ve zdravotnictví
- ÚZIS – Zdravotnictví České republiky 2012
- Jarošová, D.: Organizace a řízení ve zdravotnictví
- Plevová a kol.: Management v ošetrovatelství

„VLASTNÍM ZÁKLADEM PRO
DISTRIBUCI ZDRAVOTNÍ PÉČE JE
ŠPATNÉ ZDRAVÍ. BYLO BY PROTO
IRACIONÁLNÍM STAVEM VĚCÍ,
KDYBY STEJNĚ NEMOCNÝM LIDEM
NEBYLA POSKYTNUTA STEJNÁ
LÉKAŘSKÁ POMOC.“

B. Williams